

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2550 ได้วางรากฐานของธรรมาภิบาล โดยมีหลักการที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างความโปร่งใสในการบริหารประเทศ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งระดับชาติ ท้องถิ่น ชุมชน และในทุกระดับตั้งแต่ร่วม รับรู้ไปจนถึงร่วมทำและร่วมรับผลสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ได้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนพัฒนาดังกล่าวจะใช้กับการบริหารการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน และปัจจุบันหน่วยงานทุกหน่วยงานของภาครัฐจะต้องมีการกำหนดแผน ทำแผน เพื่อเป็นเข็มทิศหรือแผนการปฏิบัติงาน เพื่อความสำเร็จของแต่ละองค์กร แม้แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีพระราชบัญญัติการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในปี พ.ศ. 2548 จึงทำให้ท้องถิ่นทั่วประเทศต้องจัดทำแผนพัฒนาสามปี เพื่อเป็นแนวทางของการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ โดยในแผนนั้นจะกำหนดยุทธศาสตร์ซึ่งจะเป็นกรอบใหญ่ๆ หรือหลักกว้างๆ เกี่ยวกับการบริหารแต่ที่สำคัญที่สุดคือมีผู้นำหรือผู้บริหารที่มีหลักคุณธรรม

จุดมุ่งหมายของผู้นำคือการทำให้คนอื่นมีความผูกพันต่อการใช้พลังอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าและความสำเร็จ โดยอ้างคำกล่าวของ Peter Drucker ที่ว่า “ภาวะผู้นำไม่ได้หมายถึงบุคลิกภาพเพื่อการดึงดูดใจ ไม่ใช่เพื่อผูกมิตรและไม่ใช่เพื่อมีอิทธิพลต่อคนอื่น แต่ภาวะผู้นำหมายถึงการยกระดับคนให้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลขึ้นและยกระดับการปฏิบัติที่สูงกว่ามาตรฐาน” ซึ่งการที่จะทำเช่นนั้นได้ผู้นำต้องมีความสามารถในการบูรณาการสาระ (Essence) และรูปแบบ (Form) เข้าด้วยกันอย่างสมดุล โดยสาระหมายถึงลักษณะที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของผู้นำ ส่วนรูปแบบหมายถึงสิ่งที่ผู้นำพูดและทำ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของผู้นำมีอยู่ 16 ลักษณะ จำแนกออกเป็น 3 กลุ่มที่ผู้นำจะต้องแสดงออกอย่างยึดถือเป็นค่านิยมหลัก (Core Value) คือ 1) ลักษณะส่วนบุคคล (Personal Character) ที่จะทำให้เผชิญกับความหลากหลายได้อย่างมั่นคงและเด็ดเดี่ยว 2) ลักษณะทางสังคม (Social Character) ที่แสดงถึงความเคารพคนอื่น ความเห็นอกเห็นใจและการให้คุณค่าต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ลักษณะทางองค์กร (Organizational Character) ที่แสดงถึงการให้ความสำคัญต่อความต้องการขององค์กรและลูกค้ามากกว่าความต้องการส่วนตัว ลักษณะหรือสาระ (Essence) ดังกล่าวถือเป็นองค์ประกอบพื้นฐานสำหรับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลทุกประเภท ซึ่งนักวิชาการบางท่านเห็นว่าไม่สามารถพัฒนาขึ้นได้ แต่เขาเห็นว่ากระทำได้แต่ไม่ใช่ด้วยวิธีการเดียวกับการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำอื่นๆ (Leadership Skills) แต่จะต้องให้ผู้นำยอมรับระบบค่านิยมของตนเอง เพิ่มความตระหนักในตนเอง เสริมสร้างประสบการณ์ในชีวิตให้ตนเองและหยุดรูปแบบการคิดแบบเก่า ด้วยวิธีการผสมผสานระหว่างทำให้เกิดประสบการณ์ (Experience) การฝึกสอน (Coaching) และการสนับสนุน (Support) ที่จะทำให้อำนาจการสะท้อนผลให้เกิดการพัฒนาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของตนเอง ผู้นำหรือภาวะผู้นำจะเกี่ยวข้องกับการเมืองการบริหารภาครัฐ (Wilson Learning Worldwide Inc, 2006, unpagged)

สำหรับการเมืองการบริหาร คือ พฤติกรรมตามธรรมชาติของมนุษย์ และเป็นกิจกรรมในการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยต่างพยายามแข่งขัน ต่อสู้ และแสวงหา อารมณ์รักษา เพื่อแผ่ขยายหรือเพิ่มพูนอำนาจหรืออิทธิพลและจักได้มีโอกาสเป็นผู้จัดสรรอำนาจ อิทธิพล ผลประโยชน์ หรือ

สิ่งที่มีคุณค่าในสังคม ในฐานะที่เป็นสิ่งที่ถูกต้อง สิ่งที่ดีหรือเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับสังคม กล่าวเฉพาะกรณีของนักการเมือง นักการเมือง คือ ผู้ที่แข่งขัน ต่อสู้ และแย่งชิงกันแสวงหาอำนาจ เพื่อให้ตนได้รับโอกาสเข้ามาเป็นฝ่ายบริหารหรือเป็นผู้บริหาร และจะได้มีโอกาสเป็นผู้กำหนดนโยบายสาธารณะ โดยเฉพาะนโยบายของอำนาจฝ่ายบริหาร ก่อนที่จะใช้อิทธิพลหรืออำนาจในการจัดสิ่งที่มีคุณค่าหรือผลประโยชน์ในสังคม ซึ่งมีอยู่อย่างจำกัด โดยถือว่าเป็นการใช้อิทธิพลหรืออำนาจที่ถูกต้อง เป็นพฤติกรรมหรือการกระทำที่ดีหรือเป็นแนวทางที่เหมาะสมดีแล้วสำหรับสังคม พร้อมทั้งการควบคุมและกำกับดูแลให้มีการนำนโยบายสาธารณะของฝ่ายบริหารไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายในขณะที่การบริหาร คือ ความพยายามของมนุษย์ตั้งแต่สองคนขึ้นไป ในการร่วมมือกันปฏิบัติการหรือดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจหมายถึง วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของนโยบายของฝ่ายบริหาร นอกจากนี้ ตามระบบการเมืองการปกครองและการบริหารในระบอบประชาธิปไตย การบริหารในระบอบราชการหรือการบริหารราชการ หมายถึงการดำเนินงานในการนำนโยบายสาธารณะไปสู่การปฏิบัติ การดำเนินงานด้านการบริหารจึงหมายถึงการร่วมกันปฏิบัติงานของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการนำนโยบายของผู้มีอำนาจหรือนโยบายของฝ่ายบริหารที่ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของนโยบายของฝ่ายบริหาร และบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของผู้มีอิทธิพลและอำนาจในฝ่ายบริหารหรือผู้บริหาร ถ้าหากพิจารณาในมิติของนโยบายสาธารณะ (กุลธนะ ธนาพงศธร, 2548, หน้า 7)

อย่างไรก็ตาม การจะปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริหารของผู้บริหารให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องมีปัจจัยในการดำเนินงาน เรียกว่า ทรัพยากรบริหาร (Management Resources) ซึ่งได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์และเครื่องจักรกล (Material and Machine) และการบริหาร (Management) หรือ 4Ms ในอดีต แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันนอกจากทรัพยากรทั้ง 4 ประการ ยังคงมีความสำคัญอยู่เช่นเดิมแล้ว การดำเนินงานขององค์กรจำเป็นต้องมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์หรือที่เรียกกัน ในภาคธุรกิจเอกชนว่า “การตลาด” (Marketing) เทคโนโลยี (Technology) และสารสนเทศ (Information) ด้วย ซึ่งในบรรดาทรัพยากรบริหารดังกล่าวนี้ถือว่า คน หรือ มนุษย์มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะบุคคลเป็นผู้มีสติปัญญา ความสามารถ ศักยภาพในการใช้ทรัพยากรบริหารอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัยและบรรลุความสำเร็จได้ตามเป้าหมายขององค์กร ฉะนั้น การจะบริหารงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้ จะต้องมีการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ถูกต้อง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การบริหารทรัพยากรมนุษย์ถือได้ว่าเป็นทรัพยากรที่บริหารได้ยากที่สุดเพราะมนุษย์เป็นผู้ที่มีความสามารถที่โดยเฉพาะสมรรถนะในการปฏิบัติงานและจิตใจที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล โดยหากจะพิจารณาถึงความสามารถในการปฏิบัติงานแล้ว สามารถจะแบ่งบุคลากรออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ผู้ที่มีความสามารถ (Able) กับผู้ที่ยังไม่มีความสามารถ (Unable) ที่จะทำงานได้ทำงานเป็น และถ้าหากพิจารณาในด้านจิตใจแล้วสามารถแบ่งบุคลากรออกได้เป็น 2 กลุ่มเช่นกัน ได้แก่ บุคลากรที่มีจิตใจพร้อมที่จะทำงาน (Willing) กับบุคลากรที่มีจิตใจไม่พร้อมที่จะทำงาน (Unwilling) และถ้าหากนำเอามิติทางด้านความสามารถมาสัมพันธ์กับมิติด้านความพร้อมทางด้านจิตใจที่จะทำงานแล้ว (เฉลิมพงษ์ มีสมนัย, 2553, หน้า 11)

สำหรับแนวคิดเรื่องบริหารที่ดี เป็นแนวทางการปรับปรุงการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่มีจุดร่วมกัน คือความสงบสุขของประชาชนเสถียรภาพความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ประกอบกับวิกฤตทางเศรษฐกิจของสังคมไทย ก่อให้เกิดปัญหามากมาย อาทิ ปัญหาการงาน หนี้สิน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ส่งผลกระทบต่อการทำงานของบริการงานทุกภาคส่วน จึงจำเป็นต้องบูรณะและสร้างระบบบริหาร กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีขึ้นมา โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ของสังคมใหม่ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ซึ่งมีสาระสำคัญคือ ความพยายามในการ สร้างระบบการ

บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยเน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของภาครัฐมากขึ้น การปกครองที่โปร่งใส สามารถถูกตรวจสอบโดยประชาชนมากขึ้น (พระมหาลำพึงธีรพลโย, 2546) ดังนั้น สำนักนายกรัฐมนตรีจึงออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 ขึ้น เพื่อให้ กระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการถือปฏิบัติ ทั้งนี้ จากความสำคัญของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยยึดหลักธรรมาภิบาลจึงเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติงานทุกองค์กรโดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จำเป็นที่จะต้องนำแนวทางการบริหารบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการบริการประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นของตนสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดบุรีรัมย์ อาทิ องค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล รวมแล้วมีจำนวนถึง 209 แห่งการบริหารการปกครองขององค์กรเหล่านั้น ปัจจุบันได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เมื่อครั้งที่กระทรวงมหาดไทยได้ใช้พระราชบัญญัติการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังได้กล่าวมาแล้ว การทำแผนเป็นการจัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่จะดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง สำหรับยุทธศาสตร์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้นส่วนใหญ่จะมีไม่ต่ำกว่า 7 – 8 ยุทธศาสตร์ด้วยกัน และหนึ่งในยุทธศาสตร์เหล่านั้น มีด้านหนึ่งที่จัดทำไว้ คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารบ้านเมืองที่ดีหรือยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร ยุทธศาสตร์ด้านนี้กล่าวได้ว่าเป็นบทบาทของผู้บริหารโดยตรง คือ นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึง บทบาทของ นักการเมือง นักบริหาร หรือข้าราชการทั่วไปล้วนแต่ต้องมีหลักยึดถือในการปฏิบัติงาน คือ หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า หลักทั้ง 6 ประการนี้ คือสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องยึดถือหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นปี พ.ศ. 2560 นี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งปฏิบัติครบตามแผนพัฒนาสามปีอีกรอบหนึ่ง คณะผู้วิจัยอยากจะทราบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ใกล้บ้าน ใกล้ตัวประชาชนมากที่สุดนั้น ได้ดำเนินการด้านเหล่านี้มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงไร และจากกระแสจะเห็นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งของอำเภอเมืองบุรีรัมย์ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีการทุจริตคอร์รัปชัน ผู้บริหารไม่มีคุณธรรมจริยธรรม ไม่สนใจการเป็นอยู่ของประชาชน ใช้เงินงบประมาณไปอย่างฟุ่มเฟือย โดยไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อประชาชนในท้องถิ่น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงต้องการที่จะทราบว่าในระยะเวลาที่ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่นั้นๆ ได้ปฏิบัติงานและกำกับการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลด้วยวิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงไร ถ้าได้ผลเป็นประการใดจะได้นำเสนอต่อหน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลที่สนใจ หรือที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ เพื่อให้เกิดผลดีต่อจังหวัดบุรีรัมย์ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์อยู่ในระดับใด
2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ/ตำแหน่ง มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีของการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ใน 6 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 ด้านหลักนิติธรรม
- 1.2 ด้านหลักคุณธรรม
- 1.3 ด้านหลักความโปร่งใส
- 1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม
- 1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ
- 1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 19 ตำบล จำนวน 163,844 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดบุรีรัมย์, 2559: ไม่มีเลขหน้า)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน คือ ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้น จึงแยกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบบสอบถาม ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน (Taro Yamane, อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 148) แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามตำบลต่างๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เทคนิคแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ด้วยการกำหนดเป็นโควตา (Quota) จำนวน 20 คน ประกอบด้วย

2.2.2.1 ข้าราชการการเมือง	จำนวน 5 คน
2.2.2.2 พนักงานส่วนท้องถิ่น	จำนวน 5 คน

2.2.2.3	ข้าราชการอื่น	จำนวน 5 คน
2.2.2.4	ประชาชนทั่วไป	จำนวน 5 คน
	รวมทั้งสิ้น	20 คน

3.ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 อายุ

3.1.2.1 อายุ 18 – 30 ปี

3.1.2.2 อายุ 31 – 40 ปี

3.1.2.3 อายุ 41 – 50 ปี

3.1.2.4 อายุ 51 – 60 ปี

3.1.2.5 อายุ 61 ปีขึ้นไป

3.1.3 ระดับการศึกษา

3.1.3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.1.3.2 ปริญญาตรี

3.1.3.3 สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

3.1.4 อาชีพ/ตำแหน่ง

3.1.4.1 ข้าราชการการเมือง

3.1.4.2 พนักงานส่วนท้องถิ่น

3.1.4.3 ข้าราชการอื่น

3.1.4.4 ประชาชนทั่วไป

3.2 ตัวแปรตาม ประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่

3.2.1 หลักนิติธรรม

3.2.2 หลักคุณธรรม

3.2.3 หลักความโปร่งใส

3.2.4 หลักความมีส่วนร่วม

3.2.5 หลักความรับผิดชอบ

3.2.6 หลักความคุ้มค่า

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาที่เขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
2. ทำให้ทราบความแตกต่างความคิดเห็นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
3. เป็นสารสนเทศในการนำไปปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ในส่วนที่ไม่ดีให้ดีขึ้นและในส่วนที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งๆ ขึ้นไปและสามารถที่จะนำไปเป็นรูปแบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ทั่วทั้งประเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์” ไว้ดังนี้

1. **ประสิทธิภาพ** หมายถึง ผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานตามแผนดำเนินงานขององค์กรหรือหน่วยงานที่สิ้นเปลืองงบประมาณน้อยที่สุดและเป็นไปตามกำหนดระยะเวลาตามแผนปฏิบัติงาน มีผลลัพธ์อย่างคุ้มค่าหรือมากกว่า
2. **การบริหาร** หมายถึง การจัดการให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีอาจจะใช้องค์ประกอบหลายปัจจัย เช่น ใช้นโยบาย ใช้เงิน ใช้อุปกรณ์ การใช้การจัดการให้เหมาะสม สอดคล้อง สามารถสำเร็จได้ตามเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรหรือหน่วยงาน
3. **การบริหารบ้านเมืองที่ดี** หมายถึง การบริหารให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ประการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่
 - 3.1 หลักนิติธรรมหมายถึง การตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับและกติกาต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและสมาชิก โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม กล่าวโดยสรุป คือ สถาปนาการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่กระทำกันตามอำเภอใจหรืออำนาจของบุคคล
 - 3.2 หลักคุณธรรมหมายถึง การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคมถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเสียสละ ความอดทนขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น
 - 3.3 หลักความโปร่งใสหมายถึงการทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดเผยมูลค่าข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ตลอดจนมีระบบ หรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างใจซึ่งกันและกันและ ช่วยให้การดำเนินงานของภาครัฐและภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน
 - 3.4 หลักความมีส่วนร่วมหมายถึง การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญๆ ของสังคม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ การแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่นๆ และขจัดการ

ผูกขาดทั้งโดยภาครัฐหรือโดยภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสามัคคีและความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

3.5 หลักความรับผิดชอบหมายถึง ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างต้องตั้งใจปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่อย่างดียิ่ง โดยมุ่งให้บริการแก่ผู้มารับบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่างๆ มีความรับผิดชอบต่อความบกพร่องในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ทันเวลาที่

3.6 หลักความคุ้มค่าหมายถึง ผู้บริหารต้องตระหนักว่ามีทรัพยากรค่อนข้างจำกัด ดังนั้นในการบริหารจัดการจำเป็นจะต้องยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่า ซึ่งจำเป็นจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายไปที่ผู้รับบริการหรือ ประชาชนโดยส่วนรวม

4. คณะผู้บริหาร หมายถึง นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรงและรองนายกแห่งละ 2 - 4 คน ที่มาจากการแต่งตั้งของนายกแต่ละองค์กรที่มีใช้สมาชิกสภาท้องถิ่น

5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เทศบาลตำบลสวายจิก องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทราย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบัว

6. ข้าราชการการเมือง หมายถึง ข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งมาโดยการเมืองประกอบด้วย นายกรองนายกและสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

7. พนักงานส่วนท้องถิ่น หมายถึง ข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

8. ข้าราชการอื่น หมายถึง ข้าราชการพลเรือน, ข้าราชการครู, ข้าราชการทหาร, ข้าราชการตำรวจ, ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

9. ประชาชน หมายถึง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองบุรีรัมย์ ซึ่งประกอบอาชีพอิสระ อาชีพเกษตร ค่าขาย และรับจ้างทั่วไป เป็นต้น

10. อาชีพ หมายถึง อาชีพนักการเมือง อาชีพพนักงานส่วนท้องถิ่น อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพอิสระ อาชีพค้าขาย อาชีพรับราชการ อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพในองค์กรมหาชน อาชีพพนักงานบริษัท และอาชีพพนักงานห้างร้าน

11. ตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งนายกและรองนายกขององค์กรปกครองท้องถิ่น ตำแหน่งสมาชิกสภาขององค์กรปกครองท้องถิ่น ตำแหน่งพนักงานส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งข้าราชการครู ตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ตำแหน่งข้าราชการตำรวจและตำแหน่งข้าราชการทหาร